

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1911, 01.07.1911**

Číslo ročníků: **1, 21**

Číslo výtisků: **1, 21**

Datum vydání čísla: **01.07.1911**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

nejvyšší soud a 23členná porota, zvolená z obou sněmoven. Starý královský palác belemský má být přikázán prezidentu jako služební budova. Plat prezidentův má činit 93 000 K, z čehož připadá 31.000 K na reprezentaci. Navrh stanovi dále, že první prezident republiky má být zvolen národním shromážděním den potom, jakmile ústava nabude platnosti, tajným hlasováním a že jeho mandát vyprší 15. října 1915. Prezident po svém zvolení, k němuž dojde do tří měsíců, bude hned jmenovati nový kabinet. Všechny ústavní záruky, pokud se týče daní, svolání sněmoven, voleb a osobních práv jsou v ústavě výtčeny. Jeden článek obsahuje ustanovení, že každá dvě leta je dána možnost k revisi ústavy. Národní shromáždění udělilo bývalému námořnímu poručíku Machadovi Santosovi, jenž v říjnové revoluci velel části republikánské ozbrojené moci, hodnost kapitána a povolilo mu dotaci 15.800 K ročně.

DOPISY.

Těkos (černomor. gub.)

Roku 1880 Cechové, pozvání ruskou zprávou, usadili se podél dvou potoků, jménem Těkos a Těšeps, a založili zde dvě české osady, vzdálené od sebe 13 verst. Pojmenovavše je jmény obou potoků. Obec Těkos má obyvatelstvo česko-polské, kdežto Těšeps je ryze česká. V obou osadách žije po 14 rodinách. V obci Těkos je 50 Cechů. Byvše povoláni vládou, Češi dostali půdu zdarma, a sice 30 desjatín na rodinu. Země byla pod lesem, nyní je částečně přeměněna v ornou půdu, tak že připadá 6 až 10 desjatín ornice na rodinu. Při našem příchodu neměla půda žádné ceny, nyní stojí 1 desjatina 100 až 150 rublů. V obou svrchu zmíněných obcích vedle obilí pěstují hlavně tabák v takovém množství, že v průměru každá rodina vypěstuje ho na sto pudů. Sadařství a zelinářství se zde pěstuje velmi málo. Umělých hnojiv se nepoužívá a hospodářských strojů, kromě pluhu a bran, také ne. Obchodů u nás není a řemeslníci se většinou zabývají také pěstěním tabáku. Střední zámožnost u nás jest 15 až 20 desjatín. Volební právo má jen jeden občan. V obci Těkos je ministerská škola jednotřídní, příslušející k dvojtřídní škole v ruské obci Archip-Osipovce, vzdálené 10 verst. V obou těchto školách se vyučuje jen rusky. Osadníci obou českých obcí částečně čtou i píší. Z dětí do-

sud žádné nenavštěvovalo střední školy, ačkoliv mnohý z občanů má 20.000 rublů jmění. Všichni osadníci, pocházející z Česko-Budějovicka, jsou tvrdí katolíci. Ze spolků

máme jen „Tovariščestvo melkago kredita“. S domácím obyvatelstvem žijeme ve shodě, ale smíšené sňatky jsou vzácností.

A. Kabát.

DOMA I V CIZINĚ.

— **Rusko a Čína.** Čínské ministerstvo zahraničních záležitostí obdrželo od ciciarského gubernátora telegrafickou zprávu, že ruští členové pohraniční komise požadují odstoupení velkého pásu země Rusku, a že tato země od pradávna náležela Číně. Toto tvrzení čínských delegátů však není pravdivé, neboť práva Rusů na toto území jsou nesporná, a Číňané opírají své tvrzení o falšované doklady. — Ruský vyslanec nabídl čínské vládě finanční účastnictví Ruska při stavbě železnice Kjachta-Kalgan.

— **Bulharské čety.** Dle úřední zprávy zahájili bulharští vůdčové čet povstaleckých Cernepejev, Dončev, Nikolov, Apostol a Petkov činnost na turecké půdě. Každému vůdci bylo přikázáno určité území. Četa Dončeva byla již spatřena u Sermenli. Byla učiněna příslušná opatření na potření těchto čet.

— **Boj proti jezuitům.** Do Polska byl ministerstvem vnitra poslán náčelník oddělení Taželnikov, aby vyšetřil pravdivost zpráv o příslušenství k jezuitskému řádu mnohých členů katolického duchovenstva.

— **Volby ve Volynské gubernii** V Dubně bylo zvoleno 6 Cechů, 4 Němců a 2 Rusové. — V Rovně dostavilo se k volbě 146 Cechů, 5 Němců a 35 Rusů. Nacionalisté požadovali 18 míst pro pravé volitele a Cechům nabízelí ostatních 6. Cechové žádali 17 míst pro sebe, 1 Němci a 6 Rusům. Tu se pravi rozhodli provésti svou vůli násilím. Znamý maršálek šlechty Borisov postavil jen 6 schráněk a systematicky nedával hlasovati o české listině. Volby trvaly ve čtvrtek do 4 hodin ráno, a v pátek do 7 hodin večer. Celkem bylo zvoleno 12 Cechů, 1 Němec a 11 ruských pravých sedláků. Cechové i Němci jsou stoupenci nestranné zemské skupiny.

— **Reforma v pěstění koní.** Očekává se, že bude provedena reforma v pěstění koní v tom smyslu, že se budou pěstovati silné jízdecké vojenské koně místo dosavadních sportovně-závodních.

— **Federace křesťanských států na Balkáně.** Z Cařihradu se oznamuje: Bývalý ministerský předseda Theotokis a jiní řečtí politikové pra-

cuji na svolání balkánského kongresu, na němž by se utvořila federace balkánských křesťanských států. Velmoci, hlavně Italie, daly prý již svůj souhlas k akci.

— **Monarchistická revoluce v Lisaboně.** Mezi námořníky v městských kasárnách a obyvatelstvem v Lisaboně došlo k těžkým bojům a krveprolití. Námořníci, podnětí monarchistickou agitací, pokusili se o ozbrojené povstání, aby republikánskou vládu odstranili. Chtěli táhnouti do vnitřního města, narazili však na odpor republikánsky smýšlejícího obyvatelstva. Rozpoutal se prudký boj. Městský velitel dal troubiti na všeobecný poplach a nařídil, aby všechno vojsko vytáhlo proti námořníkům, kteří byli pak po jednom pobiti. Nyní je již klid, ale v celém Lisaboně panuje největší vzrušení. Úřady se dověděly, že povstaleci dostali z Anglie peníze, prý obnos 82.000 liber šterlingů. Dále se zaznamenává v Londýně pověst, že bývalý král portugalský Manuel mešká již několik dní v Madridu se svými věrnými.

— **Černomořské lodstvo.** K vůli urychlení stavby černomořského lodstva rozhodlo se ministerstvo námořnictví zadati stavbu lodí také soukromým firmám a vypsaló za tím účelem soutěž na nejlepší návrhy.

— **Čína.** Nedaleko Kantonu přepadli čínští piráti anglický parník, svázali jeho posádku a zmocnili se lodi.

— **P. A. Stolypin** bude, jak se proslýchá, na podzim jmenován náměstníkem na Kavkaze.

— **Zbrojení Japonska.** Mluvě o rozšíření vojensko-námořního programu, japonský časopis „Choci“ shledává zveličeni armády škodlivým, poněvadž zavdá příčinu k podezření Rusku a Číně.

— **Sít středních škol.** Ministerstvo vnučování projednávalo otázku o lhátě, ve které se má uskutečnit sít nových středních škol. Do této sítě ministerstvo vneslo 163 školy, z nichž na prvním místě 76 škol. Mimo této sítě podány ministerstvu žádosti o otevření škol ve 44 různých místech. Nyní vyšlo na jevo, že ze 76 škol, stojících na prvním místě, může v nynějším školním roce být otevřeno jen 15 na státní